

GÖDÖLLŐI IRODALMI DÍJ 2022 – PRÓZA KATEGÓRIA – 2. DÍJ

Virág Krisztina: Ahogy a dolgok vannak

Laci tegnap járt nálunk, meséltem? Jóskától kérte kölcsön a fejszét, mert a sajátját sehol nem találta. Érted ezt? Nem találta. Hogy lehet egy fejszét elhagyni? A nőzéshez bezzeg van esze. Nem arról van szó, ki vagyok én, hogy ítélek, hiszen végül is Laci családjai jóban vannak, a gyerekek együtt játszanak, láttam őket múltkor is a kukoricás mellett, ki-be rohangáltak a labirintusból, a kis Julit meg letették a szélére, ott nézte a többieket elnyelő sötét kukoricaerdőt, és mikor valamelyik kiszaladt a fényre, Julika sikongatott örömeiben, szép kislány, azért remélem, nem az apja természetét öröklí.

Van meggyes pitém, egyél! Az öreg, akié a házatok volt, férfi létére isteni meggyes pitét sütött, tőle kértem a receptet. Sosem volt felesége, nem nagyon ismerte közelebről senki, csak egy barátja látogatta gyakran, a tanító, a szomszéd faluból, akkor még volt ott iskola. Vele ültek a diófa alatt, boroztak, beszélgettek, késő estig. Írt, vallásfilozófiát, van több könyve a falukönyvtárban, esküszöm, láttam a polcon. Aztán a húga örökölt, gyorsan eladta a házat, de hát mit beszélek, hisz az már mind a tied, beleszerettedél rögtön, ugye? Sejtettem én, a szép pitvar, és az a diófa az udvaron!

Szóval említetted, hogy úgy tűnt falunapon Laci családja csak a tejes Pistivel beszélgetett. Díjnyertes sajtjuk van, tudtad? Az egész országból vásárolnak tőlük, szóval Pisti tulajdonképpen bármit megtehet, de ő nem él vissza a helyzetével, szerintem azt se tudja, hogy helyzete van. Én kis Buddhának hívom őt, csak mosolyog, és beszélget a kecskével meg a tehennel. Látod, na, amúgy rajta kívül senki nem megy oda barátkozni Laciékkal, ez ilyen közmegegyezés, farsangra sem hívják őket.

Tecával találkoztál már, úgy tudom, múltkor szombaton együtt mentetek a piac fele, ugyan, majd megszokod, itt semmi sem marad titokban, persze nem is volt titkos, tudom én, de vigyázz azért, jobb lesz, ha eligazítalak itt, aztán majd úgyis beletanulsz.

Elmondom, ahogy a dolgok vannak. Várj, előbb gyűjtsd meg a füstölőt, ez jó lesz, szantál.

Szóval igazán nem értem Lacit, hát nem fért a bőrébe, ott volt neki Kata, meg két fiúgyerek, ház is, föld is, asztalosműhely, bolt a városban, néhány bútorral, de lehetett rendelni is, nagyon jól ment az üzlet. Felvettek oda egy csinos nőt eladónak, na, ő volt a Teca, akivel sétáltál, a faluszélen lakik, szerintem amúgy boszorkány. Alig fél éve dolgozott ott, Laci csak nem bírta magával, gyereket csinált neki. Most mond! Érted én, hogy az ő ügyük, de hát egy ilyennek azért híre lesz.

Mikor megyek a buszmegállóhoz keddenként, mert olyankor van a városban a Szeretet Fénye Közösségi Klub, mindig Kataék háza előtt haladok el. Volt, hogy szemközt, a Marinál több asszony is diskurált és lestek kifelé, a függöny mögül. Benéztem néha Marihoz én is, ő itt nálunk az erkölcsi iránytű, tisztességes, vallásos, húsz éve megözvegyült asszony, aki azóta egyszer sem nézett senki férfire, de a templomban mindig ott van, András atya jobbkeze és legfőbb segítsége, olyan áhítattal csüng az atya minden szaván, hogy azt tanítani kellene, és a karácsonyi gyűjtést is együtt végzik, aztán viszik az ételt, játékokat, ruhákat a rászorulóknak,

még a szomszéd falvakba is, ahol András atya misézik, és Mari mossa vasalja András atya miseruháját, de szerintem a többit is, mert egyszer láttam a kertjében hátul száradni férfiruhákat, és szerintem az atyáé voltak. Szóval Mari az itteniek élő lelkiismerete. És pont szemben lakik Laci régi családjával, így aggódva nézte az asszonyokkal a sötét szoba ablakfüggönye mögül, hogy hova fajulnak a dolgok.

Az lett aztán, hogy Laci elköltözött. Átment lakni Tecához, ahol meg is születet a gyerek, kislány, és mire egyéves lett, az a boszorkány megint teherbe esett, és szült még egy lányt, gondolhatod, két fiú amott, két lány emitt. De Katánál béketűrőbb nőt nem ismerek, maximum csak Marit, András atya jobbkezét. Kata engedte, hogy a fiúk átmenjenek a másik családhoz, lássák az apjukat, és játszanak a féltestvéreikkel. Amúgy is, mintha ő küldte volna Lacit Teca karjaiba, menj, ha őt szereted, nem tartalak vissza, ilyet is mondott, Mari szerint, aki épp az árokparton kapálta a büdöskét, és hallotta. Jó szeme és jó füle van ennek a Marinak, nem hiába imádkozik annyit, megtartja az egészségét Jézus, Buddha, meg az Égiek.

Aztán képzeld a karácsonyi faluvacsorán Kata és Teca egymás mellé ültek, és nagy egyetértésben diskuráltak! Na, azt csak a Jóisten tudja, milyen fantáziák indultak be a férfiakban, de ez már Marinak sok volt, a lelke addig bírta, azt mondta két nap múlva, mikor arra jártam épp, és benéztem, mert láttam, hogy megint vannak nála, hogy éjjel álmodt, és Laciékat megkörnyékezte az ördög, ő biztos, hogy kerülni fogja őket, azt ajánlja, más se menjen a közelükbe.

Jaj, hát volt is még nagyobb döbbenet, mikor nemsokára Laci visszaköltözött Katához, vissza a régi családhoz, de ezt képzeld, jóban maradtak Tecáékkal is! Kata szült még egy gyereket, a kis Julit, és az asszonyok azóta is összejárnak, együtt vigyáznak a nagycsaládra, Laci meg faragja a szebbnél szebb bútorokat, amiket Teca árul a városban.

A faluból senki nem vesz tőlük semmit. És a közös ünnepekre sem hívják őket. Meg magukhoz se, senki, mert Mari tiszta látásához eddig sosem fért kétség, és képzeld, mikor észreveszi az utcán vagy a piacon vagy falunapon Lacit, vagy valamelyik asszonyt, szabályosan rosszul lesz, kivörösödik, aztán elsápad, szinte elájul, vizet kell neki adni, és eltámogatni onnan, olyan erősen hat rá a gonosz jelenléte.

Sajnálod Laciékat? Megkedvelted őket, igaz? Teca megbűvölt téged is. Amúgy én nem szoktam elfordulni, ha látom őket, a gyerekek szép ruhában járnak, illedelmesek, szoktam néha gondolkodni, valóban az ördög így munkálna? De azért mégis különös történet, két család, és még jóban is vannak, mi lesz ebből, lesz majd egy harmadik feleség is? Laci szép ember, kedves beszédű, aztán végül az összes gyereknek ő lesz az apja? Mondjuk, megsúgom, azért páran lehet, hogy örülnének neki.

A kölyköket sajnálom, hogy semmilyen szülinapra nem hívják meg őket, mert Marinak nagy respektje van az asszonyoknál. A férfiak meg tudod milyenek, dolguk is van elég. Ne nézz így rám, mégis mit tehetnék? Azért kellene szabályok, és amit Laci csinált, az bűn. Most meg így élnek, külön házban, de szinte kommunában. Marinak számít a szava, jobban, mint neked vagy nekem. És ez nem is baj. Meg tudod, félnek is tőle páran. Pár éve a Nyitrai Feriek miatta költöztek el a faluból. Hatalmas gazdaságuk volt itt, állatok, termőföld. Aztán Feri lánya csúnya dolgot csinált, de az egy másik történet.

Figyelj, azt hallottam, hogy szerinted Laciékat a kiközösítéssel bántja a falu, ők viszont senkinek nem ártanak. Tényleg elhívnád Laci kölykeit is hozzátok a gyerek születésnapjára? Minek nehezítenéd meg az életed? Mari biztos, nem értené meg, a fiadnak meg nem lenne jó, ha kimaradna a közös farsangból! Nem a férjed vette meg azt műhelyt? Azért a helyedben meggondolnám, hogy mi ér többet, a környékeliek autójának megjavítása, vagy Tecáék társasága. Én is kedvelem Laci gyerekeit, de mindennél jobban szeretem a békességet, itt már olyan szépen bejáratott minden, falunapok, közös Húsvét, Karácsony, jó szomszédok, a dolgok működnek, hisz elismerted, te is beleszerettél a környékbe, az emberekbe. Látom, kicsit gömbölyödik a hasad, nem káposzta az, jön a második gyerek, ugye? A gyerek az áldás, és itt jó helyen lesznek a tieid is. Tudtad, hogy Mari keresztlánya az óvónő nálunk? Ez a megye legszebb óvodája, és ide járnak a szomszéd faluból is, nem csak mert szép, hanem mert ott nincs is. A legtöbb településen kevés a gyerek, tudod, ez kivételes, hogy nálunk ilyen szapora a lakosság. Én igazán megkedveltelek, ha elfogadsz egy tanácsot, nem jó az ilyen ügyeket bolygatni, és amúgy is, ha Laci gyerekeinek ez a karmája, mi nem tehetünk semmit. Jaj, nem akartalak elszomorítani, egyél pitét, megáldottam.